

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
יאסר חוג'יראת
מנסור עבאס
ווליד טאהא
ואליד אלהואשלה
אימאן חיטיב יאסין

פ/25/2532

הצעת חוק הקמת יישוב עירוני חדש, התשפ"ג–2023

1. הקמת יישוב עירוני 1. (א) יוקם יישוב עירוני (בחוק זה – היישוב) על קרקע בבעלות המדינה במחוז הצפון, שייועד למגורים, לתעסוקה ולשירותים לאוכלוסייה הערבית.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), כל אזרח או תושב יהיה רשאי להתגורר ביישוב, ומגורים ביישוב לא יהיו טעונים את אישורה של ועדת קבלה.
2. מיקום היישוב וגודלו 2. הממשלה תקבע את מיקום היישוב וגודלו, בהתחשב בשיקולי תקציב, תשתית, סביבה, תעסוקה וחברה, ולאחר שהובאו בפניה עמדת המועצה הארצית לתכנון ובנייה, וכן עמדות רשויות ציבוריות אחרות, ככל שתמצא לנכון.
3. תקציב להקמת היישוב ופיתוחו 3. (א) הממשלה תקצה את התקציב והמשאבים הדרושים לתכנון היישוב ולפיתוחו, ותעניק תמריצים והטבות למתיישבים בו, בהתאם למדיניות עידוד הפיתוח והצמיחה הנוהגת.
(ב) התקציב הדרוש לביצוע הקמת היישוב ופיתוחו, כאמור בסעיף קטן (א), ייקבע בתחום פעולה נפרד בתקציב משרד הבינוי, בחוק התקציב השנתי; לענין סעיף זה, "תחום פעולה" ו"חוק תקציב שנתי" – כמשמעותם בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985.¹
4. הקמת מינהלה 4. הממשלה תקים מינהלה לשם יישום הוראות חוק זה וניהול היישוב עד לכינון עירייה ביישוב.
5. תחילה 5. (א) תחילתו של חוק זה בתום 90 ימים מיום פרסומו.

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), החלטת ממשלה כאמור בסעיף 2 לתקבל בתוך שנה מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת החוק להביא להקמת יישוב עירוני במחוז הצפון עבור אזרחים ערבים, המחפשים פתרונות דיור, תעסוקה ושירותי ציבור מודרניים מחוץ ליישובים הערביים המסורתיים, שמתקשים לספק פתרונות נאותים לצורכי אוכלוסייתם. המגורים ביישוב החדש לא יוגבלו לאזרחים ערבים בלבד אלא יהיו פתוחים בפני כלל אזרחי המדינה בהתאם לרצונם ולבחירתם החופשית. שילוב זה יצור קהילה עירונית מעורבת ורב-תרבותית בדרך של בחירה חופשית של מרכיבי השונים.

ניסיון העבר מלמד שתהליך ההתפתחות והעיור של היישובים הערביים ההיסטוריים נתקל במכשולים ובקשיים שונים, כגון מרקם יישובי מסורתי וצפוף שמקשה על פיתוח תשתיות מודרניות, דפוס בעלות פרטית על הקרקע שמגביל היצע מספיק של מגרשים לבנייה, היעדר אזורי תעסוקה וכדומה.

הקמת יישוב עירוני חדש על קרקע בבעלות המדינה, ביוזמת הממשלה, תהווה הזדמנות נאותה ליצירת אב-טיפוס של עיר מעורבת מודרנית, פתוחה ורב תרבותית בישראל, ותתרום לפתרון מצוקת הדיור והתשתיות ביישובים הערביים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת חנא סוייד וקבוצת חברי הכנסת (פ/452/19), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת איימן עודה וקבוצת חברי הכנסת (פ/860/20), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת איימן עודה (פ/2153/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת איימן עודה וקבוצת חברי הכנסת (פ/1585/24 ; פ/839/25).

הצעת החוק זהה לפ/839/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)